

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Ανάπτυξης

2013/0205(NLE)

18.12.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Ανάπτυξης

προς την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για την εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ινδονησίας σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο προϊόντων ξυλείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (11767/1/2013 – C7-0344/2013 – 2013/0205(NLE))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Κρίτων Αρσένης

PA_Leg_Consent

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης (ΕΣΕΣ) μεταξύ της Δημοκρατίας της Ινδονησίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπεγράφη στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 και σκοπός της είναι η αντιμετώπιση του εμπορίου παράνομης ξυλείας μέσω της δημιουργίας ενός συστήματος αδειοδότησης, προκειμένου να πιστοποιείται η νομιμότητα της ξυλείας που εισάγεται στην ΕΕ βάσει της εταιρικής σχέσης για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT).

Από τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης που συνάπτει η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι συμφωνίες FLEGT είναι οι πιο διαφανείς. Οι συμφωνίες FLEGT είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για τη διαχείριση των δασών, καθώς θεσπίζουν διαδικασίες κατάλληλης διαβούλευσης που ενθαρρύνουν την αποτελεσματική συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων μερών, περιλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις χώρες εταίρους, στη χάραξη και την υλοποίηση πολιτικής. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι διαδικασίες FLEGT ενισχύουν τον διάλογο μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, προασπίζουν τα συμφέροντα των δασικών και αυτοχθόνων κοινοτήτων, αυξάνουν τη διαφάνεια και καταπολεμούν τη διαφθορά. Ταυτόχρονα, η εταιρική συμφωνία FLEGT σέβεται τα κυριαρχικά δικαιώματα των χωρών παραγωγής, αντιμετωπίζοντάς τις ως ισότιμους εταίρους στη διαδικασία.

Η παράνομη υλοτομία υπονομεύει την υπεύθυνη διαχείριση των δασών, ενθαρρύνει τη διαφθορά και μειώνει το εισόδημα της χώρας παραγωγής (σύμφωνα με εκτιμήσεις, η Ινδονησία απώλεσε περίπου 7 δις δολάρια ΗΠΑ στο διάστημα μεταξύ 2007 και 2011) και έχει σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις για τους φτωχούς και όσους βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Η ΕΣΕΣ στοχεύει στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παρανομίας, στα οποία περιλαμβάνονται η διαφθορά και η έλλειψη σαφήνειας στα δικαιώματα έγγειας ιδιοκτησίας.

Στο έδαφος της Ινδονησίας βρίσκεται το τρίτο μεγαλύτερο τροπικό δάσος στον κόσμο, το οποίο καλύπτει επιφάνεια μεγαλύτερη από τη μισή χερσαία έκταση της χώρας (944,000 km²). Περικλείει ορισμένα από τα τελευταία άθικτα δάση στον κόσμο που έχουν μείνει χωρίς δρόμους. Το γεγονός αυτό προσδίδει στα ινδονησιακά δάση παγκόσμια σημασία λόγω της βιοποικιλότητάς τους. Ταυτόχρονα, τα ινδονησιακά δάση είναι εξαιρετικά σημαντικά για την παγκόσμια καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής λόγω της δέσμευσης και της αποθήκευσης άνθρακα. Παρόλα αυτά, η ετήσια καθαρή απώλεια δασικής έκτασης της Ινδονησίας είναι η τρίτη μεγαλύτερη στον κόσμο. Η ταχεία αποψίλωση των δασών και η καταστροφή των τυρφώνων την έχουν επίσης κατατάξει στην τρίτη θέση παγκοσμίως μεταξύ των χωρών με τις μεγαλύτερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Καθώς η κλιματική αλλαγή καθίσταται όλο και περισσότερο αιτία πείνας, φτώχειας, ασθενειών και μετανάστευσης, αυτή η συμφωνία έχει ιδιαίτερη σημασία για την Επιτροπή Ανάπτυξης.

Η ΕΣΕΣ θέτει νέα πρότυπα για τη διαχείριση των δασών της Ινδονησίας, αλλά ο αντίκτυπος που θα έχει στην αποψίλωση των δασών ενδέχεται να παραμείνει περιορισμένος, καθώς μόνο ποσοστό 10% περίπου της αξίας των εξαγωγών προορίζονται για την ΕΕ. Ωστόσο, η Ινδονησία σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει το σύστημα διασφάλισης της νομιμότητας της ξυλείας της για όλες τις εξαγωγές (και εκτός ΕΕ) εμπορικής ξυλείας και προϊόντων ξυλείας. Χρειάζεται ακόμα να αναπτυχθούν χωριστοί έλεγχοι, για να πιστοποιείται η νομιμότητα της

εισαγόμενης ξυλείας.

Η Ινδονησία άρχισε να εφαρμόζει το δικό της σύστημα διασφάλισης της νομιμότητας της ξυλείας SVLK τον Σεπτέμβριο του 2010, όταν ξεκίνησε πρόγραμμα ελέγχων και ενίσχυσης ικανοτήτων στη βιομηχανία. Η Επιτροπή Ανάπτυξης τονίζει τη σημασία του να καταστεί το SVLK πλήρως λειτουργικό, προτού εκδοθούν οι εξαγωγικές άδειες FLEGT . Επί του παρόντος, το σύστημα δεν πληροί τα πρότυπα που απαιτούνται, για να διασφαλίζονται η απόδοση και ακεραιότητά του. Η προέλευση της ξυλείας που έχει πιστοποιηθεί βάσει του συστήματος SVLK πρέπει να είναι δυνατό να εντοπίζεται σε μία άδεια παραχώρησης δασικής έκτασης ή σε ένα ιδιωτικό δάσος που λειτουργεί σύμφωνα με την ινδονησιακή νομοθεσία. Η διαδικασία παραχώρησης δασικών εκτάσεων της Ινδονησίας έχει επικριθεί από οικολογικές οργανώσεις και οργανώσεις προάσπισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων, καθώς, όπως ισχυρίζονται, έχει οδηγήσει στη μετατροπή πολύτιμων πρωτογενών δασών. Επί του παρόντος, το σύστημα SVLK δεν ελέγχει τις μετατροπές δασών, στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να νομιμοποιήσει τη διαδικασία.

Πρόσφατη έκθεση της οργάνωσης Human Rights Watch με τίτλο «Η σκοτεινή πλευρά της πράσινης ανάπτυξης» (“The Dark Side of Green Growth”), ανέδειξε σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα SVLK, ιδίως την αδυναμία του να αποτελέσει ανάχωμα έναντι της κατάχρησης των δικαιωμάτων έγγειας ιδιοκτησίας, καθώς η διαδικασία ελέγχου δεν εγγυάται ότι οι άδειες έχουν εκδοθεί από την κυβέρνηση για εκτάσεις όπου δεν προϋπάρχουν διεκδικήσεις ή ότι οι επιχειρήσεις αποζημίωσαν τις κοινότητες για τη γη που έχασαν ή ότι έλαβαν ελεύθερη, εκ των προτέρων και κατόπιν ενημέρωσης συγκατάθεση πριν την έναρξη των εργασιών εκμετάλλευσης. Οι εδαφικές διαφορές που συνδέονται με τίτλους δασικής εκμετάλλευσης και φυτειών είναι συχνές στην Ινδονησία και αυτή η παράλειψη αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό κενό στην πιστοποίηση SVLK.

Ένα δυνατό σημείο κομβικής σημασίας του ινδονησιακού συστήματος SVLK είναι η αρμοδιότητα που παρέχεται στις ομάδες της κοινωνίας των πολιτών και τα άτομα να προβάλλουν αντιρρήσεις σχετικά με τον έλεγχο. Χρειάζεται, ωστόσο, να βελτιωθούν οι ικανότητες παρακολούθησης και να διασφαλισθεί η ασφάλεια των ατόμων που αναλαμβάνουν αυτό το καθήκον.

Η Επιτροπή Ανάπτυξης θα ήθελε να ενθαρρύνει την κυβέρνηση της Ινδονησίας να επιδείξει ισχυρή πολιτική βούληση για την εφαρμογή της ΕΣΕΣ, προκειμένου να επιτευχθεί βελτίωση στη διαχείριση των δασών και αναγνώριση των δικαιωμάτων έγγειας ιδιοκτησίας των δασικών και αυτοχθόνων κοινοτήτων.

Η Επιτροπή Ανάπτυξης ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι ελλείψεις του συστήματος SVLK θα εξαλειφθούν και ότι το σύστημα SVLK θα καταστεί πλήρως λειτουργικό, πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άδειας FLEGT για τα ινδονησιακά προϊόντα ξυλείας. Μόνο με αυτή την προϋπόθεση η Επιτροπή Ανάπτυξης προτείνει την έγκριση της ΕΣΕΣ.

Η Επιτροπή Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδια επί της

ουσίας, να προτείνει στο Κοινοβούλιο να χορηγήσει έγκριση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	18.12.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 18 -: 1 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Κρίτων Αρσένης, Santiago Fisas Ayxela, Isabella Lövin
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jolanta Emilia Hibner